

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-02097/2018-04

Датум: 24.6.2019. године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 12. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-испр., 14/16 и 95/18-др. закон) и члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др. закон и 47/18), а у вези са Правилником о компензацијским мерама („Службени гласник РС”, број 20/10), Министарство заштите животне средине, помоћник министра Јасмина Јовић по Решењу о овлашћењу број 021-01-5/11-1/2017-09 од 10.4.2019. године, доноси

РЕШЕЊЕ
о компензацијским мерама

I

Ради ублажавања штетних последица након извршених радова на пројектовању, изградњи и уређењу ски стаза уз шестоседну жичару „Гвоздац” на подручју Националног парка „Копаоник”, утврђују се компензацијске мере, и то:

- успостављање нових локалитета смрчевих и јелових шума у оквиру ГЈ „Гобелска река”, ГЈ „Самоковска река” и ГЈ „Барска река”, на просторима у режиму заштите II и III степена и на огољеним површинама које се не користе у оквиру ски центра/скијалишта (простори између две ски стазе, голети и слично) на површини од 23,5 ha, у наредних три до пет година, а у складу са Предлогом компензацијских мера ради ублажавања штетних последица након извршених радова на пројектовању, изградњи и уређењу ски стаза уз шестоседну жичару „Гвоздац” на подручју Националног парка „Копаоник”, предложених у мишљењу Завода за заштиту природе Србије (03 број 019-3149/2 од 31.12.2018. године).

II

Трошкове прикупљања, обраде и утврђивања података за утврђивање компензацијских мера, као и трошкове компензацијских мера, из тачке 1. овог решења, сноси носилац активности Јавно предузеће „Скијалишта Србије”, Београд.

Координацију послова спровођења компензацијских мера из тачке 1. овог решења врши Јавно предузеће „Национални парк Копаоник”, Копаоник.

Образложење

Јавно предузеће „Национални парк Копаоник”, које управља Националним парком „Копаоник”, дописом број 1566/18 од 17. септембра 2018. године доставило је Захтев за доношење Решења о спровођењу компензацијских мера, а на основу Захтева Јавног предузећа „Скијалишта Србије”, Београд (допис 07 бр. 1862 од 7. јуна 2018. године), ради спровођења компензацијских мера у складу са Решењем о условима заштите природе 03 број 019-403/5 од 17. јуна 2013. године за пројектовање, изградњу и уређење ски стазе уз шестоседну жичару „Гвоздац”.

У складу са чланом 12. став 1. Закона о заштити природе, а на основу Захтева Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије је у свом Мишљењу (03 број 019 3149/2 од 31.12.2018. године) дао Предлог компензацијских мера ради ублажавања штетних последица након извршених радова на пројектовању, изградњи и уређењу ски стаза уз шестоседну жичару „Гвоздац” на подручју Националног парка „Копаоник”.

Изградња жичаре „Гвоздац” на подручју Националног парка Копаоник обухватала је супституцију (замену) постојећег ски лифта „Гвоздац” типа сидро, жичаром већег капацитета, као технолошки савременијим и енергетски ефикаснијим типом превоза. Планирана инсталација се налази у петом сектору — исток Бела река, у простору одређеном за скијалиште. Укупна хоризонтална дужина трасе жичаре је приближно 1102 m и прелази преко к.п. 1319/4 и 9/1 К.О. Брзеће, општина Брус.

Након увида у Централни регистар заштићених природних добара Републике Србије и документацију Завода за заштиту природе Србије, утврђено је да се траса жичаре налази у оквиру граница Националног парка „Копаоник”, у режиму трећег (III) степена заштите.

Жичара са пратећим ски стазама, већом површином свог коридора пролази кроз необрасле површине, постојеће шумске прогале или постојеће коридоре ски стаза и ски путева. Преостале мање површине, где је за њихову изградњу било неопходно уклањање шуме, коридор нове жичаре и коридори нових стаза пролазе кроз фрагилне (осетљиве) високопланинске екосистеме шумске и жбунасте вегетације субалпијске смрче (*Picea abies subsp. subalpina*), сибирске клеке и боровнице (*Piceo subalpinae-Vaccinio-Juniperetum*), затим кроз заједницу боровнице и клеке *Vaccinio-Juniperetum* и заједницу боровнице *Vaccinetum myrtilli*). Присутан еколошко-вегетацијски профил на делу коридора ски жичаре и ски стаза „Гвоздац”, указује да се ради о значајној вегетацији која има заштитну улогу, јер спречава појаву ерозије и чува микроклиматске карактеристике датог подручја.

С обзиром на то да су предметни радови и активности на изградњи и уређењу ски стаза уз шестоседну жичару „Гвоздац”, изведени у заштићеном подручју на површини од 1,75 ha у оквиру граница Националног парка „Копаоник”, било је неопходно израчунати губитак природне вредности и прерачунавање тог губитка. За израчунавање је коришћена одговарајућа законска основа и литература која обрађује еколошке штете.

Компензацијске мере су одређене на основу члана 6. и Прилога 2. Правилника о компензацијским мерама.

За утврђивање обима компензацијских мера у Националном парку „Копаоник”, у складу са Поглављем 4. Прилога 2., вредновани су следећи показатељи:

1) Мерење густине и биомасе, покривност вегетацијом - Укупна дрвна запремина, заштићене шуме износи 669,70 m³;

2) Процент покривности основне врсте вегетације - Размер смеше, тј. учешће смрче у шуми је 80-90% или смеша 0.8-0.9;

3) Жива биомаса преовладавајуће вегетације изнад површине земљишта – Активност је вршена на простору који је обрастао високопланинским екосистемима шумске и жбунасте вегетације - субалпijske смрче (*Picea abies subsp. subalpina*), сибирске клеке и боровнице (*Piceo subalpinae-Vaccinio-Juniperetum*, затим кроз заједницу боровнице и клеке *Vaccinio- Juniperetum* и заједницу боровнице *Vaccinetum myrtilli*);

4) Индекс диверзитета - Део наведеног простора обрастао је шумом монтане смрче (*Picetum excelsae serbicum*) које представљају значајан део шумског фонда Националног парка „Копаоник”. Субасоцијација на овом подручју представљена је као тип шуме *Picetum excelsae serbicum oxalidetosum* и јавља се на дубоким земљиштима и у целини најбољим стаништима. Ово су смрчеве састојине највеће продуктивности. На овом простору јављају се и фрагилни (осетљиви) високопланински ливадски екосистеми. Орнитофауна локалитета карактеристична је за мешовите четинарско-лишћарске високопланинске шуме - зеба, краљић, црвендаћ, велики детлић и др.);

5) Индикатор квалитета станишта - бонитет-III; Производност станишта и земљишта, одређена је као задовољавајућа;

6) Присуство позитивних или негативних показатеља врста - Шума се налази на страни и врло стрмом терену, уједначеног нагиба, на н.в. од 1550 до 1780 m. Подручје је угрожено водном ерозијом-површинска ерозија. У шуми је присутна ретка приземна вегетација, док је спрат жбуња густ;

7) Дневна употреба станишта - Заштићени простор налази се у ски центру и развојем туризма (изградња жичара и ски стаза) долази до сече и до одређеног оштећења шумских екосистема, као и високопланинске вегетације;

8) Концентрација загађујућих материја - Концентрација загађујућих материја у шуми је мала, али ипак указује на велики значај ове шуме и њених општекорисних функција.

На основу наведених и одређених индикатора, као најважнијих показатеља промена у функцији станишта заштићене шуме, израчунат је губитак у јединици процене. Квантитативно и квалитативно вредновање заштићене шуме, у којој је урађена пренамена земљишта, изражено је нумерички према принципима шумарске струке и науке и одређено је у складу са Законом о шумама („Службени гласник РС”, бр. 10/10 и 93/12) и то:

– Укупна површина Националног парка „Копаоник” износи 11.969,04 ha. Национални парк „Копаоник” представља просторну целину изворних, јединствених природних вредности, која се одликује присуством природних реткости, атрактивним предеоним целинама и изворним шумским екосистемима. Преклапањем трасе жичаре и ски стаза са картама газдинске јединице „Брзећка река”, утврђено је да су обухваћени делови одељења 75 и 76. Предметни простор заузимао је обраслу површину под шумом од 1,75 ha. Шумом обрасле површине обухватају одељења 75/а и 76 (а, б).

– Укупна вредност техничког и просторног дрвета смрче на пању (вредност дрвета које ће бити посечено за изградњу и проширење пута) износи 3.252.499,89 динара.

– Укупна вредност техничког и просторног дрвета смрче на пању на крају опходње износи 4.878.749,84 динара. Наведени податак се добије као да је шума живела до краја опходње, што за смрчу износи 80 година.

– Као компензацијска мера за ублажавање последица приликом извршених радова на пројектовању, изградњи и уређењу ски стаза уз шестоседну жичару „Гвоздац” на заштићеном подручју је пошумљавање 23,5 ha нових смрчевих и јелових шума у наредних

три до пет година. Ова површина се добије када се укупна вредност техничког дрвета на крају опходње подели са вредности годишње садње по 1 ha (4.878.749,84 динара/207.000 динара=23,5 ha; 207.000 динара је вредност годишње садње 1 ha са смрчевим и јеловим садницама).

На основу свега наведеног и у складу са чланом 2. став 2. тачка 3) Правилника о компензацијским мерама, а на основу мишљења Завода за заштиту природе Србије, могуће је спровести компензацијске мере ради ублажавања штетних последица након извршених радова на пројектовању, изградњи и уређењу ски стаза уз шестоседну жичару „Гвоздац”. С обзиром на то да су предметни радови и активности на изградњи и уређењу изведени у заштићеном подручју, а у циљу очувања оптималне стабилности и сукцесивних промена на екосистемском нивоу, неопходно је приступити пошумљавању, попуњавању и подсађивању на површини од 23,5 ha на којима су изведени радови на санацији последица сушења шума у оквиру ГЈ „Гобелска река”, ГЈ „Самоковска река” и ГЈ „Барска река”, као и на огољеним површинама које се не користе у оквиру ски центра/скијалишта (простори између две ски стазе, голети и сл. нпр. на брду Караман). Биолошко техничким мерама омогућиће се очување и укупна стабилност еколошки значајних чистих састојина смрче и мешовитих састојина смрче и јеле на простору Националног парка „Копаоник”.

Имајући у виду наведено, донето је Решење као у диспозитиву.

Поука о правном средству:

Ова одлука је коначна у управном поступку. Против исте се може покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана њеног достављања.

Достављено:

- ЈП НП Копаоник,
36354 Копаоник
- ЈП Скијалишта Србије,
Милутица Милашковића 9
Београд
- Архива

ПОМОЋНИК МИНИСТРА

Јасмина Јовић